

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Reného Fischera a soudkyň Mgr. Halky Hovorkové a JUDr. Markéty Písařikové, Ph.D. ve věci

žalobce: **Prof. ing. V. S., CSc., LL.M.**, narozený dne xxx
bytem xxx, xxx xxx
zastoupený advokátem JUDr. Tomášem Sokolem
sídlem Sokolovská 1788/60, 120 00 Praha 2

proti
žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2

o 30 000 000 Kč,

k odvolání žalobce proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 15. 12. 2022, č. j. 45 C 232/2020-58

takto:

Usnesení soudu prvního stupně **se zrušuje** a věc se tomuto soudu vrací k dalšímu řízení.

Odůvodnění

1. Soud prvního stupně shora označeným usnesením řízení zastavil (výrok I/). Žalobci uložil povinnost zaplatit žalovanému náhradu nákladů řízení ve výši 300 Kč, a to do tří dnů od právní moci usnesení (výrok II/); a současně rozhodl o vrácení soudního poplatku v částce 1 000 Kč žalobci podle § 10 odst. 4 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích v platném znění, přičemž žalobce vyzval ke sdělení čísla účtu, na který mu má být soudní poplatek vrácen (výrok III/).
2. Soud prvního stupně nejdříve zrekapituloval dosavadní průběh řízení. V odůvodnění napadeného usnesení uvedl, že žalobce se žalobou ze dne 16. 20. 2020 podanou k Obvodnímu soudu pro Prahu 2 domáhal po žalovaném zaplacení částky 30 000 000 Kč jakožto náhrady újmy z titulu nezákonného trestního stíhání včetně řízení o povolení obnovy. Výrok I/ ohledně zastavení řízení odůvodnil soud prvního stupně tím, že dospěl k závěru, že projednání návrhu ve věci brání překážka věci zahájené, neboť se jedná o totožnou věc, přičemž totožnost je dána jak předmětem

Shodu s pravopisem potvrzuje I. T.

řízení, tak totožností účastníků (což je nesporné). Totožnost předmětu řízení, dle jeho názoru spočívá, mimo jiné v odpovědnostním titulu, tj. nezákonném rozhodnutí o zahájení trestního stíhání, když tento nárok žalobce již uplatnil v řízení sp. zn. 12 C 32/2019. Soud prvního stupně poukázal na skutečnost, že žalobce, ač uvádí, že na rozdíl od zahájeného předchozího řízení požaduje náhradu nemajetkové újmy pouze co do jeho části, a to za řízení o povolení obnovy řízení, výslovně jako rozhodné období označil období od zahájení trestního stíhání 12. 11. 2013 do zamítnutí návrhu na povolení obnovy řízení Vrchním soudem v Praze dne 28. 11. 2019. Akcentoval, že názoru žalobce nelze přisvědčit, a to s ohledem na jeho rozporuplnou argumentaci, když poukázal na jeho tvrzení „*žalobce odvíjí od zahájení trestního stíhání do vynesení posledního rozhodnutí zprošťujícího rozhodnutí*“, protože návrh na povolení obnovy řízení byl usnesením Městského soudu č. j. 56 T 1/2015-3290, ze dne 26. 7. 2019 zamítnut. Odkázal rovněž na judikaturu Nejvyššího soudu, která označil, která se týkala obnovy řízení jakožto mimořádného opravného prostředku, kterou proto nelze zahrnout do celkové délky řízení. Protože zde soud prvního stupně shledal překážku *litispendence*, tedy jiného zahájeného řízení o témže nároku téhož účastníka, jakožto překážku, kterou nelze odstranit, rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku I. a řízení dle § 104 odst. 1 o. s. ř. zastavil.

3. O nákladech řízení rozhodl podle § 142 odst. 1 o. s. ř. a náhradu nákladů řízení přiznal úspěšnému žalovanému. Jejich výši určil podle vyhl. č. 254/2015 Sb. výrok o vrácení části soudního poplatku odůvodnil § 10 odst. 3 zák. č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích.
4. Proti usnesení podal žalobce odvolání, doplněné podáním ze dne 4. 1. 2023. Předem konstatoval, že závěr soudu ohledně totožného nároku je chybný, přičemž uvedl, že i kdyby skutečně šlo o totožnou věc, pak se nalézací soud nevypořádal s tím, že je uplatněn další nárok a zastavením řízení je fakticky žalobci odepřen přístup k soudu. Dále zdůraznil, že žalobce se v předmětném řízení nedomáhá náhrady nemajetkové újmy s poukazem na délku řízení, ale s poukazem na to, že se státní zástupce pokusil řízení znovu otevřít a tím mu způsobil psychické, ale i jiné obtíže. Namítl neadekvátní argumenty Nejvyššího soudu vyjádřené v judikatuře, na kterou soud I. stupně odkázal, když tento například vůbec nerefletoval lidský prvek, zejména s důrazem na odůvodněné reakce původního obžalovaného již vzhledem k podanému návrhu na obnovu řízení. S tímto podstatným odůvodněním navrhnul, aby odvolací soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.
5. Žalovaná se k odvolání žalobce nevyjádřila.
6. Odvolací soud přezkoumal podle § 212 a § 212a odst. 5 a 6 o. s. ř. napadené usnesení i řízení, které jeho vydání předcházelo. Odvolací jednání nebylo třeba nařizovat /§214 odst. 2 písm. c) o. s. ř./. Poté dospěl k závěru, že nejsou dány podmínky pro konečné rozhodnutí ve věci.
7. Z obsahu spisu se podává, že žalobce se žalobou podanou soudu I. stupně dne 16. 12. 2020 domáhal náhrady nemajetkové újmy, a to v souvislosti s trestním stíháním, které bylo vedeno proti němu a proti Bc. V. Š., MBA. V ní mimo jiné uvedl /bod 8) žaloby/, že *s ohledem na to, že žalobce byl obžaloby pravomocně zproštěn a následný návrh státního zástupce na povolení obnovy řízení byl zamítnut, je nepochybné, že orgány činné v trestním řízení svými nezákonnými rozhodnutími žalobci způsobily v průběhu trestního řízení škodu nemajetkovou újmu*. Jako přiměřené zadostiučinění za újmu způsobenou tímto trestním stíháním, včetně řízení o povolení obnovy, se žalobci jeví částka 30.000.000 Kč.
8. Žalovaná se k podané žalobě podrobně vyjádřila podáním ze dne 02. 02. 2021 (č. l. 16). V něm, kromě jiného zdůraznila, že rozhodnutí o žalobě brání překážka *litispendence*, když ve věci nároku na kompenzaci nemajetkové újmy odvozované od nezákonného trestního stíhání žalobce, bylo již

Shodu s pravopisem potvrzuje I. T.

zahájeno řízení vedené u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. 12 C 32/2019, přičemž obě řízení jsou vedena mezi totožnými účastníky a jedná se o tentýž předmět řízení.

9. Soud prvního stupně již v této věci rozhodl dne 12. 5. 2021 usnesením, jímž řízení co do nároku na náhradu nemajetkové újmy za nezákonné trestní stíhání zahájené dne 12. 11. 2013 a ukončené dne 28. 2. 2018 právní moci rozsudku Městského soudu v Praze (bližší specifikace ve výroku, č. j. 45 C 232/2020-26) zastavil (dále také jen „první rozhodnutí“). Toto rozhodnutí soud odůvodnil tím, že nad rámec nároku, který již žalobce uplatnil v řízení pod sp. zn. 12 C 32/2019 se v tomto řízení domáhá náhrady nemajetkové újmy za řízení o návrhu státního zástupce na povolení obnovy řízení v neprospěch žalobce ze dne 9. 4. 2019. Pro zjednodušení lze tedy uvést, že pro překážku věci zahájené, jakožto překážky v řízení neodstranitelné, zastavil řízení pouze co do části, která se týkala nároku žalobce na náhradu nemajetkové újmy před návrhem státního zástupce na obnovu řízení, tj. do 28. 2. 2018.
10. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání doplněné dne 9. 7. 2021 (dále jen „první odvolání“), ve kterém specifikoval rozdílné nároky uplatňované jak v řízení vedeném pod sp. zn. 12 C 32/2019, tak v nadepsaném řízení, přičemž zdůraznil, že v předmětném řízení uplatnil nárok na náhradu nemajetkové újmy ve výši 30 000 000 Kč vyplývající z nedůvodného a nezákonného návrhu státního zástupce Vrchního státního zastupitelství v Praze na povolení obnovy ze dne 9. 4. 2019 (č. l. 34). Na základě prvního odvolání Městský soud v Praze jako soud odvolací zrušil citované rozhodnutí a soudu prvního stupně uložil vyzvat žalobce k doplnění skutkových tvrzení podle § 101 odst. 1 písm. a) o. s. ř. tak, aby bylo zřejmé, v čem přesně nemajetková újma spočívá a čím je její náhrada v požadované výši 30 000 000 Kč odůvodněna. Nato prvostupňový soud usnesením ze dne 7. 6. 2022, č. j. 45 C 232/2020-50, učinil výzvu, na základě které žalobce doplnil skutková tvrzení podáním ze dne 27. 6. 2022 (dále jen „podání o doplnění skutkových tvrzení“) a následně soud prvního stupně rozhodl napadeným usnesením o zastavení řízení.
11. Podle § 43 odst. 1 o. s. ř. vyzve předseda senátu usnesením účastníka, aby bylo opraveno nebo doplněno podání, které neobsahuje všechny stanovené náležitosti nebo které je nesrozumitelné nebo neurčité. K opravě nebo doplnění podání určí lhůtu a účastníka poučí, jak je třeba opravu nebo doplnění provést.
12. Podle § 43 odst. 2 o. s. ř. není-li přes výzvu předsedy senátu podání řádně opraveno nebo doplněno a v řízení nelze pro tento nedostatek pokračovat, soud usnesením podání, kterým se zahajuje řízení, odmítne. K ostatním podáním soud nepřihlíží, dokud nebudou řádně opravena nebo doplněna. O těchto následcích musí být účastník poučen.
13. Podle § 79 odst. 1 o. s. ř. se zahajuje na návrh. Návrh musí kromě obecných náležitostí (§ 42 odst. 4) obsahovat jméno, příjmení, bydliště účastníků, popřípadě rodná čísla nebo identifikační čísla účastníků (obchodní firmu nebo název a sídlo právnické osoby, identifikační číslo, označení státu a příslušné organizační složky státu, která za stát před soudem vystupuje), popřípadě též jejich zástupců, vyličení rozhodujících skutečností, označení důkazů, jichž se navrhovatel dovolává, a musí být z něj patrné, čeho se navrhovatel domáhá.
14. V dané věci se tedy jedná v pořadí již o druhé rozhodnutí prvostupňového soudu. Ustanovení § 43 odst. 1 o. s. ř. ukládá soudu povinnost pokusit se odstranit nedostatky podání spočívající v jeho nesrozumitelnosti, neurčitosti či absenci stanovených náležitostí, předtím než podání odmítne (v případě, že se jím zahajuje řízení) nebo k němu nebude přihlížet. Usnesení, kterým je účastník k odstranění vad podání vyzván, musí obsahovat údaje o tom, v čem je podání nesrozumitelné, neurčité nebo neúplné, dále poučení, jak je třeba opravu nebo doplnění provést, a

Shodu s pravopisem potvrzuje I. T.

konečně poučení o následcích, pokud tak účastník v soudem stanovené lhůtě neučiní. Tuto svou povinnost soud splní jen v případě, že účastníka konkrétně poučí, jak je třeba opravu provést (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 19. 2. 2008, sp. zn. 22 Cdo 4542/2007, publikované pod C 5784 v Souboru civilních rozhodnutí a stanovisek Nejvyššího soudu, C. H. Beck, dále jen Soubor).

15. Odvolací soud předesílá, že postup soudu prvního stupně považuje za správný, v intencích zrušujícího usnesení odvolacího soudu, když se výzvou dopadající na konkrétní případ pokusil odstranit nedostatky žaloby. Výzva soudu I. stupně byla srozumitelná a adresná, když nadto je účastník řízení zastoupen advokátem. V podání o doplnění skutkových tvrzení (č. l. 51) však žalobce kromě jiného též uvedl, *že částka představuje adekvátní náhradu újmy, která mu byla trestním stíháním způsobena, přičemž vzal v potaz délku řízení, složitost řízení, neboť byla věc opakovaně projednávána před odvolacími orgány, stejně tak vzal v úvahu při výpočtu částky postup orgánů činných v trestním řízení, zejména pak jednání státního zastupitelství, ...* přičemž v bodě 11) se odvolává na trestní stíhání žalobce, které bylo zahájeno dne 12. 11. 2013 a v bodě 12) poukazuje na obnovu řízení ze strany státního zástupce. Dále v bodě 15) předmětného podání tvrdil, že se újma nahrazuje „*od zahájení trestního stíhání do vynesení posledního rozhodnutí zprošťujícího rozhodnutí*“. Nejen z výše uvedeného, ale i z průběhu celého řízení, je zřejmá nekonzistentnost a neurčitost tvrzení žalobce, na kterou v odůvodnění napadeného rozhodnutí poukázal správně též soud prvního stupně. Žalobce musí v žalobě uvést takové skutečnosti, kterými vylíčí skutek (skutkový děj), na jehož základě uplatňuje svůj nárok, a to v takovém rozsahu, který umožňuje jeho jednoznačnou individualizaci, tedy vymezit předmět řízení po skutkové stránce. Vylíčením rozhodujících skutečností v žalobě plní žalobce též svoji povinnost tvrzení, uloženou mu ustanovením § 101 odst. 1 písm. a) o. s. ř. (k tomu srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 7. 2015, sp. zn. 30 Cdo 858/2014, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 10. 2002, sp. zn. 21 Cdo 370/2002). Na rozdíl od soudu I. stupně dospěl odvolací soud k závěru, že ani po doplnění tvrzení k výzvě soudu I. stupně není možné považovat žalobu za jasnou, určitou a tedy projednatelnou a za tohoto stavu tak nelze s jistotou určit, zda překážka litispendence je dána a pokud ano, v jakém rozsahu. Uvedené však lze přičíst převážně žalobci, který, ač právně zastoupen, dosud nedokázal svůj nárok jasně skutkově vymezit, zejména pokud jde o určení období trestního stíhání, za nějž se náhrady nemajetkové újmy domáhá.
16. Odvolací soud proto napadené usnesení podle § 219a odst. 1 písm. a) o. s. ř. zrušil a věc vrátil podle § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. soudu prvního stupně k dalšímu řízení.
17. V něm soud prvního stupně opětovně vyzve žalobce, aby i s ohledem na nejednoznačná skutková tvrzení, která žalobce ve svých dosavadních podáních uplatňuje, přesně specifikoval, jaký další nárok uplatňuje, z jakého titulu a jaké částky se domáhá, když toto nelze určit ani z podání o doplnění skutkových tvrzení. Výzvou je tedy nutno doplnit, jestli se žalobce domáhá jen jednoho nebo více nároků, přičemž je nezbytné, aby každý nárok uplatněný žalobou přesně formuloval, specifikoval důvod, na základě kterého příslušný nárok uplatňuje, a jednotlivě, ke každému nároku uvedl, jaké konkrétní částky se domáhá **a za jaké období trestního stíhání ho požaduje**, když až teprve po splnění této povinnosti bude možno posoudit, zda je dána překážka litispendence ve smyslu § 83 o. s. ř. Zároveň soud I. stupně v souladu s ustanovením § 43 odst. 2 o. s. ř. žalobce **poučí o následcích nevyhovění výzvy**, když žaloba tak jak byla podána a v průběhu řízení doplňována, stále nesplňuje s ohledem na její nejednoznačnost náležitosti uvedené v § 79 odst. 1 o. s. ř.
18. Pro úplnost odvolací soud uvádí, že nákladový výrok v případě zastavení řízení nelze odůvodnit úspěchem ve věci podle § 142 o. s. ř., ale toliko § 146 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné /§ 238 odst. 1 písm. k) o. s. ř./..

Praha 20. března 2023

Mgr. René Fischer v. r.
předseda senátu

Shodu s pravopisem potvrzuje I. T.